Załącznik do zarządzenia nr 16/2025/2026
Dyrektora Szkoły z dnia 20.07.2026r.

Standardy ochrony małoletnich
w Liceum Ogólnokształcącym im. Karola Wojtyły
w Łomiankach
WERSJA SKRÓCONA(DLA UCZNIÓW)

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Liceum Ogólnokształcącego im. Karola Wojtyły w Łomiankach jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Pracownik szkoły traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika wobec dziecka przemocy w jakiejkolwiek formie. Pracownik szkoły, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych szkoły oraz swoich kompetencji.

Rozdział I
Objaśnienie terminów
§ 1

1. Pracownikiem placówki jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia.
2. Dzieckiem jest każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
3. Opiekunem dziecka jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.
4. Zgoda rodzica dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
5. Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego obejmują w szczególności czyny wskazane w Kodeksie karnym, w tym wykorzystanie seksualne, zgwałcenie, prezentowanie treści pornograficznych oraz inne czyny naruszające wolność seksualną dziecka.

W przypadku uzyskania informacji o przestępstwie ściganym z urzędu szkoła niezwłocznie zawiadamia policję lub prokuraturę oraz podejmuje działania służące zabezpieczeniu dziecka i dowodów zdarzenia.

6. Przez krzywdzenie dziecka należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika placówki, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie. Krzywdzeniem jest:
   Przez krzywdzenie dziecka rozumie się popełnienie czynu zabronionego lub karalnego na jego szkodę, zagrożenie jego dobra lub zaniedbywanie.
   Przemoc fizyczna – celowe naruszanie nietykalności dziecka, zadawanie bólu lub groźba jego zadania.
   Przemoc emocjonalna (psychiczna) – m.in. poniżanie, ośmieszanie, zastraszanie, manipulowanie, brak wsparcia lub stawianie wymagań przekraczających możliwości dziecka.
7. Przemoc seksualna – angażowanie dziecka w aktywność seksualną, zarówno z kontaktem fizycznym, jak i bez niego, w tym udostępnianie treści pornograficznych.

Zaniedbywanie – niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka, w szczególności związanych z bezpieczeństwem, opieką, zdrowiem, wyżywieniem, ubraniem, edukacją i potrzebami emocjonalnymi.

Rozdział II

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem placówki

§ 2

Zasady ogólne

1. Zasadą, której przestrzeganie jest wymagane od personelu w odniesieniu do wszystkich czynności podejmowanych przez personel w jednostce, jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie.
2. Personel placówki traktuje dziecko małoletnie z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby.
3. Personel działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych instytucji oraz swoich kompetencji.
4. Niedopuszczalne jest podejmowanie jakichkolwiek czynności niedozwolonych, określonych w niniejszej procedurze, w jakiejkolwiek formie.
5. Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników, pedagogicznych i niepedagogicznych, stażystów i wolontariuszy.

§ 3

1. Osoby wymienione w § 2 ust. 5 zobowiązane są do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.
2. Osoby wymienione w § 2 ust. 5 zobowiązane są do działania w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji zachowania.

§ 4

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników

Przed dopuszczeniem osoby do pracy lub działalności związanej z dziećmi dyrektor dokonuje wymaganej prawem weryfikacji, w szczególności w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym oraz na podstawie informacji z Krajowego Rejestru Karnego. W przypadku osób związanych z innymi państwami stosuje się również wymagane prawem dokumenty i oświadczenia zagraniczne.

Zasady komunikacji

Zasady komunikacji z małoletnimi:

1. Udzielaj odpowiedzi adekwatnych do wieku małoletniego i danej sytuacji.
2. W komunikacji z dziećmi zachowuj cierpliwość i szacunek.
3. Nie wolno zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka.
4. Szanuj prawo dziecka do prywatności. Jeśli jest konieczne odstąpienie od zasady poufności, aby chronić dziecko, wyjaśnij mu to najszybciej jak to możliwe.

§ 6

1. Personel zobowiązany jest do uwzględniania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych małoletnich, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z niepełnosprawnościami oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE).
2. Komunikacja z małoletnim ze SPE powinna być dostosowana do jego możliwości psychofizycznych.
3. Wszelkie działania opiekuńcze, pielęgnacyjne oraz pomoc fizyczna wobec małoletniego ze SPE są realizowane z poszanowaniem jego godności, intymności oraz po uprzednim poinformowaniu dziecka o zamiarze podjęcia danej czynności.

4. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego ze SPE, procedurę interwencyjną prowadzi się przy ścisłej współpracy z pedagogiem specjalnym / psychologiem / lub wychowawcą, który na co dzień współpracuje z dzieckiem i zna specyfikę jego funkcjonowania.
5. Niedopuszczalne jest ignorowanie sygnałów dyskomfortu zgłaszanych przez małoletniego ze SPE, nawet jeśli są one wyrażane w sposób niewerbalny (np. poprzez wycofanie, krzyk, zmianę napięcia mięśniowego).

§ 7

Zachowania niedozwolone wobec małoletnich

1. Niedozwolone jest ujawnianie osobom nieuprawnionym danych wrażliwych i informacji dotyczących dziecka, w tym jego sytuacji rodzinnej, zdrowotnej, prawnej i materialnej.
2. Zabronione są wulgarne, poniżające, obraźliwe lub seksualizujące wypowiedzi, gesty i żarty wobec małoletnich.
3. Nie wolno stosować przemocy fizycznej, szturchać, popychać ani naruszać integralności fizycznej dziecka.
4. Nie wolno dotykać dziecka w sposób nieprzyzwoity, niestosowny lub naruszający jego granice.
5. Zabronione jest wykorzystywanie przewagi, zastraszanie, przymuszanie i grożenie dziecku.
6. Nie wolno utrwalać wizerunku dziecka do celów prywatnych. Utrwalanie i publikowanie wizerunku na potrzeby szkoły odbywa się zgodnie z obowiązującymi zasadami i zgodami.
7. Nie wolno proponować małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani innych substancji niedozwolonych ani używać ich w obecności małoletnich.
8. Zabronione jest nawiązywanie z małoletnim relacji romantycznych lub seksualnych oraz udostępnianie mu treści erotycznych lub pornograficznych.
9. Podczas wycieczek kilkudniowych pracownik nie śpi z dzieckiem w jednym łóżku ani w jednym pokoju.

Rozmowy indywidualne z dzieckiem powinny odbywać się w warunkach zapewniających bezpieczeństwo i przejrzystość kontaktu; w razie potrzeby można zapewnić obecność drugiego pracownika.

§ 8

Zachowania niedopuszczalne w sieci i poza godzinami pracy

Kontakty z uczniami poza godzinami pracy powinny odbywać się wyłącznie w sprawach związanych z działalnością szkoły i za pośrednictwem kanałów służbowych. Nie należy nawiązywać prywatnych relacji z uczniami w mediach społecznościowych.

1. W sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka albo innych osób pracownik może podjąć niezbędną, proporcjonalną interwencję zapewniającą bezpieczeństwo.

§ 10

Odpowiedzialność

Złamanie zasad wymienionych w przedmiotowej procedurze jest podstawą odpowiedzialności dyscyplinarnej lub karnej.

Rozdział III
Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

§ 11

Ważne sygnały

1. Pracownicy zwracają uwagę na sygnały mogące świadczyć o krzywdzeniu, m.in. niewyjaśnione obrażenia, lęk przed dorosłymi lub powrotem do domu, nagłe zmiany zachowania, wycofanie, nadmierne zakrywanie ciała oraz powtarzające się dolegliwości somatyczne.

W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu lub jego podejrzeniu pracownik zapewnia dziecku bezpieczeństwo i – w razie potrzeby – pomoc medyczną, informuje dyrektora oraz sporządza notatkę służbową zgodnie z załącznikiem nr 1.

1. Jeżeli zachodzi podejrzenie popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, dyrektor zawiadamia policję lub prokuraturę i podejmuje działania wymagane przepisami prawa.
2. Dyrektor składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury, korzystając ze wzoru stanowiącego *załącznik nr 2* do niniejszej procedury.

Pedagog, z uwzględnieniem bezpieczeństwa dziecka, kontaktuje się z jego opiekunami i informuje o dalszych działaniach szkoły. W zależności od rodzaju zagrożenia szkoła zawiadamia właściwe instytucje, w szczególności policję, prokuraturę, sąd rodzinny, pomoc społeczną lub zespół interdyscyplinarny w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

1. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.

Dokumentacja dotycząca zgłoszeń i interwencji jest poufna, chroniona zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych i przechowywana w sposób zabezpieczony przed dostępem osób nieuprawnionych.

Dostęp do dokumentacji mają wyłącznie osoby upoważnione. Dokumentację przechowuje się przez okres wskazany w niniejszych Standardach, a następnie niszczy w sposób uniemożliwiający odczytanie danych.

2. Dokumentacja interwencyjna przechowywana jest przez okres 5 lat od zakończenia roku kalendarzowego, w którym zakończono interwencję a następnie podlega zniszczeniu w sposób uniemożliwiający odczytanie danych.

§ 15

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

Po ujawnieniu krzywdzenia pedagog/psycholog opracowuje plan wsparcia dziecka na podstawie rozpoznanej sytuacji. Plan określa działania zapewniające bezpieczeństwo, pomoc oferowaną przez szkołę oraz – w razie potrzeby – skierowanie do specjalistycznej placówki.

§16

Sposób monitorowania sytuacji dziecka po ujawnieniu krzywdzenia

Sytuację dziecka po ujawnieniu krzywdzenia monitoruje pedagog szkolny we współpracy z psychologiem/pedagogiem specjalnym i wychowawcą. Monitoring obejmuje obserwację funkcjonowania dziecka, rozmowy wspierające, kontakt z bezpiecznym opiekunem oraz – w razie potrzeby – współpracę z instytucjami zewnętrznymi.

1) Działania monitoringowe są dokumentowane i poufne. Plan wsparcia jest okresowo oceniany i modyfikowany. W razie braku poprawy lub ponownego krzywdzenia uruchamia się ponownie odpowiednią procedurę interwencyjną.

Rozdział IV

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów ochrony małoletnich oraz sposoby dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów albo zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

Standardy podlegają regularnemu przeglądowi, nie rzadziej niż raz w roku, a także w razie zmian przepisów prawa, ujawnienia nowych zagrożeń lub stwierdzenia potrzeby ich aktualizacji.

3. Przeglądu i aktualizacji Standardów dokonuje dyrektor szkoły lub osoba przez niego upoważniona, z uwzględnieniem obowiązujących przepisów i potrzeb ochrony małoletnich.

Rozdział V
Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu

Dyrektor wyznacza pedagoga szkolnego jako osobę odpowiedzialną za monitorowanie realizacji Standardów, reagowanie na sygnały ich naruszenia oraz proponowanie zmian.

Nie rzadziej niż raz na 12 miesięcy przeprowadzany jest monitoring realizacji Standardów, m.in. z wykorzystaniem ankiety stanowiącej załącznik nr 3. Wnioski przedstawiane są dyrektorowi szkoły.

1. Wszyscy pracownicy są zapoznawani ze Standardami i potwierdzają ten fakt oświadczeniem zgodnie z załącznikiem nr 4.
2. Każdy pracownik potwierdza zapoznanie się ze Standardami ochrony małoletnich - *załącznik nr 4*.

Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym standardów ochrony małoletnich do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

Standardy są dostępne na stronie internetowej szkoły, a na życzenie rodziców/opiekunów również w formie papierowej. Rodzice są informowani o zasadach ochrony małoletnich.

Rozdział VI
Wymogi zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi

§ 20
Zasady ogólne

1. Małoletni traktują się z szacunkiem, respektują godność i granice innych osób oraz nie stosują przemocy fizycznej ani psychicznej.
2. W kontaktach z innymi należy komunikować się kulturalnie, nie zawstydzać, nie upokarzać, nie lekceważyć, nie obrażać i nie podnosić głosu bez potrzeby.

§ 21
Zachowania niedozwolone między małoletnimi

1. Między małoletnimi zabronione jest ujawnianie cudzych danych wrażliwych i prywatnych informacji bez uprawnienia.
2. Zabronione są wulgarne, obraźliwe i seksualizujące słowa, gesty, żarty oraz inne zachowania naruszające godność drugiej osoby.
3. Niedozwolone jest zastraszanie, przymuszanie, grożenie oraz wykorzystywanie przewagi fizycznej lub psychicznej.
4. Nie wolno bez zgody utrwalać ani rozpowszechniać wizerunku innych małoletnich.
5. Zabronione jest proponowanie, przekazywanie i używanie alkoholu, wyrobów tytoniowych oraz nielegalnych substancji.

Rozdział VII
Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet. Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie.

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet.

1. Zasady używania telefonów komórkowych określa Statut Szkoły. Dostęp do Internetu podczas zajęć odbywa się pod nadzorem nauczyciela i zgodnie z zasadami bezpieczeństwa obowiązującymi w szkole.
   1) Korzystając z Internetu, należy chronić dane osobowe i wizerunek, nie udostępniać intymnych materiałów, nie odpowiadać agresją na agresję oraz zgłaszać dorosłym treści, kontakty i propozycje spotkań budzące niepokój.

Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie.

§ 23

Za treści szkodliwe i zagrożenia w sieci uznaje się w szczególności pornografię, przemoc, treści nawołujące do samookaleczeń lub zachowań niebezpiecznych, treści dyskryminacyjne i nienawistne, próby werbunku oraz cyberprzemoc.

Uczeń, który zetknął się z cyberprzemocą lub niebezpiecznymi treściami, powinien zgłosić to pedagogowi, wychowawcy lub nauczycielowi.

Po uzyskaniu informacji o cyberprzemocy szkoła zabezpiecza dobro ucznia, informuje odpowiednie osoby, kontaktuje się z rodzicami, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej i – jeżeli zachodzi taka potrzeba – zawiadamia właściwe instytucje.
Szkoła stosuje rozwiązania techniczne i działania wychowawczo-profilaktyczne ograniczające dostęp do szkodliwych treści oraz uczące bezpiecznego korzystania z Internetu.

Rozdział VIII
Zasady ochrony wizerunku dziecka
§ 24

Szkoła, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.

Utrwalanie i publikowanie wizerunku dziecka odbywa się z poszanowaniem jego prywatności oraz zgodnie z obowiązującymi zgodami i przepisami prawa.

1. W przypadku podejrzenia niewłaściwego rozpowszechniania wizerunku lub danych osobowych dyrektor rejestruje zdarzenie i zgłasza je Inspektorowi Ochrony Danych.
2. Rodzice/opiekunowie mogą wyrazić zgodę na publikowanie wizerunku dziecka na zasadach obowiązujących w szkole; zgoda może zostać wycofana.

Rozdział IX
Przepisy końcowe

Standardy wprowadza zarządzeniem dyrektor szkoły. Są one udostępniane pracownikom, rodzicom i uczniom w sposób przyjęty w szkole, w tym na stronie internetowej oraz poprzez dziennik elektroniczny.